

Bjørn Hoffman snakket om kommersialisering av helse.

Clarion Hotel The Hub 1.–2. Juni 2023:

Etikk og politikk på Forum for tillitsvalgte 2023

Kommersialisering av helse, utvalgsarbeidet, policydokumenter, høstens representantskap, gode fellesdiskusjoner og gruppearbeid sto på agendaen da rundt 60 tillitsvalgte fra NTFs lokal- og spesialistforeninger, råd og utvalg var samlet i Oslo for årets Forum for tillitsvalgte.

 TONJE CAMACHO, INFORMASJONSRAÐGIVER I NTF

Melody Moezzi.

Forumet er et viktig politisk verksted for foreningen, hvor det ikke skal fattes vedtak, men hvor de tillitsvalgte kan diskutere politikk, policydokumenter og andre aktuelle saker.

Helsepersonell eller selger?

Samlingen ble åpnet med et tankevekkende foredrag av Melody Moezzi og Bjørn Hofmann om kommersialisering av helse. De hadde også en artikkel i marsnummeret av Tidende om det samme temaet.

Dagens marked er preget av at det er flere tannleger, bedre tannhelse i befolkningen og mer konkurranse om pasientene. Samtidig har det skjedd en endring i mediebruk og eierstruktur som har ført til mer aggressiv markedsføring og økt søkelys på inntjening. I gatebildet, på nett og i sosiale medier eksponeres man for mye reklame med spesialtilbud, kunstig lave priser, og kosmetiske og estetiske behandlinger som ikke er odontologisk/medisinsk begrunnet.

Pasientenes tillit til tannhelsetjenesten er basert på en samfunnskontrakt som krever at tannlegene evner å være pålitelige, altruistiske og selvregulerende. Tannlegene skal ta seg betalt for det arbeidet de utfører og den kompetansen de besitter, men fokuset må ligge på å lindre og behandle helseplager og munnlidelser, forebygge sykdom og fremme god munn- og folkehelse. Moezzi og Hoffmann stilte spørsmålet

Lene Verås Eriksen.

om denne samfunnskontrakten nå er på vei til å byttes ut med en bedriftsmodell hvor fokuset ligger på pris, inntjening og salg av tjenester som skaffer «kunder» til klinikken?

Samfunnet er i endring, og det er også våre verdier. Vi blir stadig mer opptatt av individuelle behov fremfor kollektive, og pasientene har stadig flere krav når det kommer til behandling, helse og estetikk. Pasientene skal selv kunne påvirke behandlingen basert på egne ønsker og økonomi, men det forutsetter at de er godt informert om behandling, risiko og kostnader. Ofte er den aggressive markedsføringens hovedmål å skjule de negative aspektene og lokke kundene til unødvendig behandling, noe som undergraver dette.

Foredraget ga en nyttig påminnelse om at man alltid må vurdere tannlegenes plikt opp mot hva som er lønnsomt og hva er som er faglig riktig. Samfunnet er blitt mye mer styrt av tilbud/etterspørsel, der effektivitet er viktigere enn rettferdighet. Det er ikke uetisk å tjene penger på å tilby helsetjenester, men pasientene skal ikke primært oppfattes som midler for sysselsetting og inntjening. En god tannlege skal gjøre det som er godt for pasienten, og pasientenes beste skal alltid gå foran tannlegens økonomiske interesser. Vi blir det vi gjør, og hvordan du praktiserer tannlegeyrket vil forme både din personlige karakter og din faglige identitet. Praksisen må være forenlig med etiske normer, i tråd med samfunnskon-

Leder for NTF student, Sofie Marlen Mathisen.

trakten og samtidig være økonomisk bærekraftig slik at det er mulig å leve av å være tannlege.

Politisk handlingsrom mellom venstreside og høyreside

Fredag ble viet politikken, og ble innledet med et innlegg av Lene Verås Eriksen, kommunikasjonsdirektør i NHO Geneo. Ifølge Eriksen vil ikke venstresiden kunne gjennomføre sin helse- og velferdspolitikken uten å ta i bruk høyresidens virkemidler – det vil si et tett samarbeid med private aktører.

Verås Eriksen presenterte tall som viste at det i 2040 vil være rundt 450 000 flere over 65 år, samtidig som størstedelen av Norge vil få en nedgang i befolkning i yrkesaktiv alder. Det forventes også at de nasjonale inntektene vil avta grunnet avvikling av olje- og gassindustrien. Det vil si at det blir flere pleietrengende eldre, færre som kan ta vare på dem og trangere økonomiske kår for velferdsstaten. Dette er vanskelig å kombinere med den offensive utvidelsen av en universell offentlig finansiert og organisert tannhelsetjeneste som deler av venstresiden ønsker seg. For å lykkes med å utvide rettighetene og sikre at alle har et tilfredsstillende tannhelsetilbud må man få til et godt og regulert samarbeid med private aktører til pasientenes beste.

Det var mange og viktige diskusjoner under Forum for tillitsvalgte.

Fremtidens tannhelsetjeneste og høstens representantskap

Det er mange viktige saker som skal vedtas på representantskapsmøtet i november i år. Det er viktig at disse sakene blir grundig diskutert og forankret først på forum for tillitsvalgte, og så ute i lokal- og spesialistforeningene.

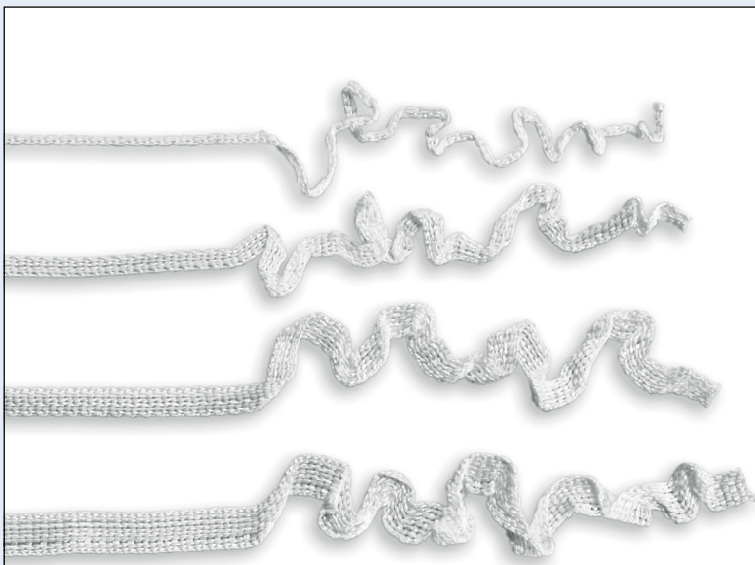
NTFs president Heming Olsen-Bergem, fagsjef Camilla H. Steinum og rådgiver Christian P. Fjellstad presenterte hva foreningen jobber med for tiden opp mot tannhelseutvalget og høstens representantskap. Blant annet skal det legges frem flere policydokumenter, blant annet: «Fremtidens tannhelsetjeneste: ansvar, organisering og finansiering», «Folkehelse, forebygging og helsefremmende arbeid» og «Utdanning, forskning og kompetanse i tannhelsetjenesten».

Disse dokumentene tar for seg en rekke aktuelle problemstillinger: Hvordan ser medlemmene for seg at ansvaret skal fordeles mellom sektorer og yrkesgrupper i tannhelsetjenesten? Hvordan skal tjenestene finansieres og organiseres? Bør tannhelsetjenesten finansieres og organiseres mer som resten av helsetjenesten, og hvordan kan det eventuelt gjennomføres? Hvordan sikre at alle har tilgang til nødvendige tannhelsetjenester og

utjevning av sosial ulikhet i oral helse? Hvordan ser rollen som folkehelsearbeider ut i tannhelsetjenesten, og hvordan kan tannlegene og NTF markere seg som folkehelseaktører?

Alle disse store spørsmålene ble bearbeidet i gruppearbeid og felles diskusjon. Det var stort engasjement fra forumdeltakerne. Det er stor enighet om at tannhelse er helse, tannhelsetjenesten en del av helsetjenesten og at tannleger er helsepersonell. De tillitsvalgte ga viktige innspill til hvordan NTF kan bidra til at tannlegene sitter i førersetet i tannhelsetjenesten, slik at vi sikrer at faget styrer tjenestetilbudet. Deltakerne delte også sine tanker om hvilke rammer som må til for at tannhelsetjenesten skal kunne løse dagens utfordringer og møte de uheldige utviklingene vi ser i tjenesten.

Nå gjenstår det å utarbeide retningsgivende dokumenter med klare linjer for hva som skal være NTFs formelle standpunkter på de respektive områdene, og som dermed vil peke ut veien videre for foreningen. Disse skal opp i hovedstyret, ut i lokal- og spesialistforeningene til debatt og innspill, og så diskuteres og vedtas av representantskapet i november. Vi oppfordrer alle medlemmer til å ta en aktiv rolle og si sin mening om dette viktige arbeidet!

RIBBOND

Ribbond er tilnærmet fargeløs, gir kjemisk binding til kompositt- og akryl og er et uunnværlig materiale på klinikken. Patentert vevemetode gjør Ribbond enkel å kontrollere og applisere. Fliser seg ikke opp etter klipping.

Ta kontakt for mer info og pris, eller se våre nettsider.

Norsk Orthoform ETABL. 1930
DENTALARTIKLER Depot as

Telefon 22 76 01 40 | bestilling@norskorthoform.no | www.norskorthoform.no